

مایه های نخستین

در هنر عکاسی

شوشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

چون تابستان امسال مدت ۱۵ روز مرخصی داشتم و عازم بیلاق بودم از ایرج خواهش کردم همراه من بیکی از فروشگاه های دوربین عکاسی بیاید و یک دوربین عکاسی برایم انتخاب کند. ایرج گفت قبل از اینکه دوربین را تهیه کنی لازم است توضیحاتی راجع به دوربین های مختلف بدهم. دوربین های عکاسی از نظر اندازه فیلمی که مورد استفاده قرار میدهند بچند طبقه مهم تقسیم میشوند که مهمترین آنها بطور اجمال عبارتند از:

۱ - دوربین های ساب مینیاتور. که معمولا با فیلم های ۱۶ میلیمتری یا کم عرض تر کار میکنند اول خود دوربین ها خیلی کوچک هستند که معمولا در جیب کوچک کت یا پیراهن باسانی جای میگیرند و علت بکار بردن آنها همان کوچکی آنهاست ولی این دوربین ها برای یک آماتور که بخواهد عکاسی جدی بکند بعلت کوچک بودن نکاتیو نمیتوانند عکس دقیقی تولید بکنند.

۲ - دوربین‌های ۳۵ میلیمتری که با فیلم‌هایی که عرض آنها ۳۵ میلیمتر است کار میکنند اندازه نگاتیو آنها 24×36 میلیمتر میباشد و از نظر کوچک بودن بدنه و قابلیت تعویض دوربین (در بعضی از انواع آن) نسبتاً معمول‌ترین دوربین‌ها برای تمام طبقات هستند. عکاسان حرفه‌ای بیشتر در مورد عکسبرداری از اشیاء میکروسکوپی یا عکاسی خبری از این نوع دوربین‌ها استفاده میکنند. دارا بودن ذره‌بین‌های قابل تعویض و قوی و سرعت عمل این دوربین‌ها بیشتر از هر موضوع دیگر قابل توجه عکاسان است. بطور کلی میدان عمل آنها بیشتر از هر نوع دوربین دیگر است و در بعضی از انواع آن بعلت داشتن ذره‌بین بسیار قوی میتوان در جاهای نسبتاً کم‌نورتر بدون استفاده از سه‌پایه عکس بی‌عیب‌تری تولید نمود.

۳ - دوربین‌های 6×6 و یا 6×9 سانتیمتر که در حال حاضر نوع دوم آن کمتر ساخته میشود و بیشتر اندازه 6×6 معمول است بعضی از انواع آن گران قیمت است این نوع دوربین‌ها مورد استفاده هر دو دسته از عکاسان قرار میگیرد اندازه نگاتیو آنها 65×56 میلیمتر و تا حدودی تصویر بزرگتری روی نگاتیو تولید میکنند این نوع دوربین‌ها با فیلم ۱۲۰ یا ۶۲۰ کار میکنند در چند سال اخیر عکاسان حرفه‌ای تا اندازه‌ای این نوع دوربین‌ها را نیز بکار میبرند.

۴ - دوربین‌های 9×12 و بزرگتر که اغلب عکاسان حرفه‌ای بعلت داشتن نگاتیو بزرگتر و قابلیت رتوش آن برای عکاسهای پرتره و یا عکاسان حرفه‌ای که چند نوع کار انجام میدهند و سرعت عمل برای آنها اهمیت زیادی ندارد از این نوع دوربین‌ها استفاده میکنند. فیلم‌های آنها را فیلم تخت میگویند. یکی از محاسن این دوربین‌هاست که عکاس میتواند موضوع عکاسی خود را روی شیشه مات که فیلم جایگزین آن میشود ببیند و در صورتیکه بخواهد کارهای مختلفی در عکاسی حرفه‌ای با این نوع دوربین‌ها انجام بدهد میتواند از ذره‌بین‌های قابل تعویضی که برای کارهای بخصوصی ساخته شده است استفاده کند قیمت آنها نسبتاً گران است سرعت عمل دوربین‌های بزرگ هم کمتر از سایر دوربین‌هاست.

این تقسیم‌بندی از نظر اندازه نگاتیو دوربین‌ها میباشد اما شکل ظاهری آنها يك طبقه‌بندی دیگری دارد که از این قرار است.

الف - دوربین‌هایی که منظره یاب آنها (یعنی دریچه‌ای که حدود عکس را برای عکاس معین میکند) در داخل بدنه آنها قرار دارد که در قدیم تمام دوربین‌ها از این نوع بوده‌اند.

ب - دوربین‌های رفلکس که تصویر از داخل يك ذره بین میزان و کادر بندی میشود این نوع دوربین‌ها دو نوع هستند: يك ذره‌بینی و دو ذره‌بینی در نوع اول همان ذره‌بین که عکس بر میدارد تصویر و کادر عکس را نیز معین میکند که آنها را رفلکس يك ذره‌بینی میگویند که اخیراً تعداد زیادی از دوربین‌های ۳۵ میلیمتری از این نوع ساخته میشود و رفلکس

در ذره بین که يك ذره بین بالائی برای میزان کردن متر اژ و کادر عکس و از ذره بین پائین برای گرفتن عکس استفاده میشود .

د - دوربین‌هایی که تصویر را باید اول روی شیشه مات میزان کرد و سپس فیلم را بجای آن گذاشت - که بیشتر دوربین‌های حرفه‌ای هستند.

اگر استثناء را کنار بگذاریم این طبقه بندی کلی دوربین‌های عکاسی است ولی برای اینکه هر کس برابر احتیاجات کار خودش دوربین دلخواه را انتخاب کند به اطلاعات دیگری نیز احتیاج دارد که این موضوع تقریباً جنبه تخصصی دارد - یکی از عواملی که حتماً در مورد خرید دوربین عکاسی باید بآن توجه کامل بشود احتیاج عکاس به وسایل و مشخصات دوربین است که اغلب عکاسان آماتور کمتر بآن توجه میکنند و بعضی از آنها فکر میکنند با خریدن گران ترین دوربین بهترین عکس را خواهند گرفت و قضیه برعکس است هر چه دوربین عکاسی دارای ذره بین قوی تر باشد عکسبرداری با آن مشکلتر و ملزم به داشتن اطلاعاتی در مورد آن ذره بین بخصوص است بعقیده من بعضی از آماتورها که دوربین‌های با ذره بین بسیار قوی خریداری میکنند اغلب بعلت استفاده معمولی با اندازه کافی از قدرت ذره بین استفاده نمیکنند و برعکس اگر يك ذره بین معمولی انتخاب کنند نتیجه کارشان بهتر میشود .

موضوع دیگری که هنگام خرید دوربین باید بآن توجه داشت مرغوبیت جنس دوربین و سابقه کار و معروفیت کارخانه سازنده و وضع بدست آوردن قطعات یدکی آن در صورت احتیاج میباشد - بعضی از آماتورها هنگام خرید دوربین هر دوربینی را که فروشنده بآنها پیشنهاد کند بدون اینکه مطالعه در بدست آوردن قطعات یدکی و تعمیر آن بنمایند قبول میکنند و اگر پس از مدتی کار کردن احیاناً دوربین عیبی پیدا کند که احتیاج يك قطعه یدکی داشته باشد در اغلب موارد اشخاص دچار اشکال میشوند - موضوع دیگری که برای هر خریدار دوربین تازه میتواند توصیه کرد این است که اگر راجع به آن دوربین مخصوص اطلاعی ندارد سعی کند که طرز کار با دوربین را از فروشنده یا يك نفر مطلع سؤال کند بکرات اتفاق افتاده است که بعضی از خریداران پس از خرید دوربین بدون توجه به دفترچه طرز بکار انداختن دوربین که همیشه همراه يك دوربین جدید میباشد سعی دارند خود بخود مشکل را حل نمایند و چه بسا با فشار آوردن به قسمتهای مختلف آن بعلت عدم آشنائی با جزئیات آن دوربین بخصوص در همان مراحل اولیه قسمتی از آن را از کار می اندازند. باید همیشه بخاطر داشت که قبل از دست زدن بیک دوربین جدید باید قبلاً طرز کار آن را بطور کامل فرا گرفت و سپس مبادرت به کار کردن با آن کرد . باید اضافه کنم که هر دوربین عکاسی دارای قسمتهای مکانیکی بسیار ظریف و دقیق میباشد که ممکن است بر اثر يك حرکت و فشار نامساعد از کار بیفتند و همچنین هیچکدام از قسمتهای مختلف دوربین عکاسی طوری ساخته نشده اند که برای بکار انداختن آن قسمت بخصوص فشار بیش از اندازه لازم باشد.